

VẮC XIN NGỪA PHẾ CẦU KHUẨN

NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT

1 Bệnh phế cầu khuẩn

Bị nhiễm *Phế cầu khuẩn* (*Streptococcus pneumoniae*) có thể làm trẻ nhỏ bệnh nặng.

Bệnh này gây nhiễm trùng máu, viêm phổi, và viêm màng não, chủ yếu là ở trẻ nhỏ. (Viêm màng não là viêm lớp màng mỏng bao bọc não.) Mặc dù bệnh viêm màng não do phế cầu khuẩn tương đối hiếm (chưa đến 1 ca trên 100,000 người mỗi năm), ở trẻ nhỏ có khoảng 1 trong số 10 ca bị tử vong.

Bệnh viêm màng não do phế cầu khuẩn cũng có thể dẫn tới các vấn đề khác về sức khỏe, gồm bệnh điếc và tổn thương não.

Trước khi thường xuyên sử dụng vắc xin ngừa phế cầu khuẩn, bệnh phế cầu khuẩn mỗi năm đã gây ra:

- hơn 700 ca viêm màng não,
- 13,000 ca nhiễm trùng máu,
- khoảng 5 triệu ca viêm tai, và
- khoảng 200 cái chết

cho trẻ em Mỹ dưới 5 tuổi.

Trẻ dưới 2 tuổi có nguy cơ mắc bệnh này nặng hơn là trẻ lớn tuổi hơn.

Phế cầu khuẩn lây từ người này sang người khác qua đường tiếp xúc.

Bị lây nhiễm phế cầu khuẩn có thể khó chữa trị vì một số loại vi khuẩn có khả năng kháng các loại thuốc được dùng để chữa trị. Điều này làm cho việc **phòng ngừa** bệnh nhiễm phế cầu khuẩn bằng cách tiêm phòng trở nên quan trọng hơn.

2 Vắc xin ngừa phế cầu khuẩn (PCV13)

Có hơn 90 loại phế cầu khuẩn. Vắc xin ngừa phế cầu khuẩn (PCV13) mới sản xuất có thể chống lại 13 loại trong số 90 loại đó. Những loại khuẩn này gây ra hầu hết các bệnh nhiễm phế cầu khuẩn nghiêm trọng ở trẻ em. PCV13 thay thế cho vắc xin ngừa phế cầu khuẩn trước đây (PCV7), chỉ có thể chống lại 7 loại phế cầu khuẩn và đã được đưa vào sử dụng từ năm 2000. Trong thời gian đó, bệnh phế cầu khuẩn nghiêm trọng đã giảm xuống gần 80% đối với trẻ dưới 5 tuổi.

PCV13 cũng có thể phòng chống một số trường hợp bị

bệnh viêm phổi và viêm tai. Nhưng có nhiều nguyên nhân gây viêm phổi và viêm tai, PCV13 chỉ có tác dụng chống các loại phế cầu khuẩn mà vắc xin này nhắm đến.

PCV13 được tiêm cho trẻ sơ sinh và trẻ mới tập đi để bảo vệ chúng khi chúng có nguy cơ bị mắc các bệnh nghiêm trọng gây ra bởi phế cầu khuẩn.

Ngoài việc được tiêm PCV13, trẻ lớn tuổi hơn bị một vài loại bệnh mãn tính có thể được tiêm loại vắc xin khác tên là PPSV23. Hiện đã có Tờ Thông tin riêng cho loại vắc xin đó.

3 Ai nên tiêm PCV13, và tiêm khi nào?

Trẻ sơ sinh và Trẻ dưới 2 tuổi

PCV13 được khuyến cáo nên dùng đủ 4 mũi, cứ đến mỗi một độ tuổi sau đây thì lại tiêm một mũi: 2 tháng, 4 tháng, 6 tháng, và 12 đến 15 tháng.

Trẻ bỏ lỡ mũi tiêm ở những tuổi này vẫn nên tiêm vắc xin. Số mũi tiêm và khoảng thời gian ngừng giữa các mũi tiêm phụ thuộc vào độ tuổi của trẻ. Để biết thêm thông tin, hãy liên hệ với nhà cung cấp dịch vụ y tế.

Trẻ đã bắt đầu tiêm ngừa với PCV7 nên hoàn tất chuyện tiêm ngừa với PCV13.

Trẻ lớn tuổi hơn và trẻ mới lớn

- Trẻ khỏe mạnh trong khoảng thời gian giữa sinh nhật lần thứ 2 và thứ 5 không tiêm đủ PCV7 hoặc PCV13 trước khi 2 tuổi cần phải tiêm 1 mũi.
- Trẻ trong khoảng thời gian giữa sinh nhật lần thứ 2 và thứ 6 mắc phải các bệnh như:
 - bệnh hồng cầu liềm,
 - không có lá lách hoặc lá lách không hoạt động đúng mức,
 - cấy ghép ốc tai,
 - bệnh đái đường,
 - HIV/AIDS hoặc các bệnh khác ảnh hưởng đến hệ miễn dịch (như ung thư, hoặc bệnh gan), hoặc
 - bệnh tim hoặc phổi mãn tính,hoặc người dùng thuốc làm ảnh hưởng đến hệ miễn dịch, như các thuốc làm suy giảm hệ miễn dịch hoặc nhóm các hợp chất cấu trúc nhân steroid, cần phải tiêm **1 mũi PCV 13** (nếu chúng đã tiêm 3 mũi PCV7 hoặc PCV13 trước khi 2 tuổi), hoặc **2 mũi PCV13** (nếu chúng đã tiêm 2 hoặc ít hơn 2 mũi PCV7 hoặc PCV13).

Có thể tiêm một mũi PCV13 cho trẻ nhỏ và trẻ mới lớn từ 6 đến 18 tuổi bị mắc một số bệnh nhất định, ngay cả khi trước đây chúng đã được tiêm PCV7 hoặc PPSV23.

Trẻ nhỏ đã tiêm đủ 4 mũi PCV7: Trẻ khỏe mạnh chưa quá 5 tuổi, và trẻ bị mắc một số bệnh nhất định chưa quá 6 tuổi, nên tiêm một mũi PCV13 bổ sung.

Hãy liên hệ với nhà cung cấp dịch vụ y tế nếu quý vị có bất cứ câu hỏi gì về những Khuyến cáo này.

PCV13 có thể tiêm cùng lúc với các vắc xin khác.

4 Một số trẻ nhỏ không nên tiêm PCV13 hoặc nên chờ đợi

Trẻ nhỏ không nên tiêm PCV13 nếu chúng bị dị ứng nặng với mũi tiêm trước đây (đe dọa đến tính mạng), với PCV7, hoặc với bất cứ loại vắc xin nào có chứa vắc xin phòng ngừa bạch hầu (ví dụ DTaP).

Trẻ nhỏ bị dị ứng nặng với bất cứ thành phần nào của PCV7 hoặc PCV13 không nên tiêm PCV13. Hãy hỏi ý kiến nhà cung cấp dịch vụ y tế nếu con quý vị bị dị ứng nặng.

Trẻ bị ốm nhẹ, như cảm lạnh, có thể tiêm vắc xin. Nhưng trẻ bị ốm ở mức trung bình hoặc nặng nên chờ cho tới khi chúng bình phục rồi mới tiêm vắc xin.

5 PCV13 có an toàn không?

Bất cứ loại thuốc nào, bao gồm cả vắc xin, cũng có thể gây nên những vấn đề nghiêm trọng, như dị ứng nặng. Tuy nhiên, nguy cơ gây tổn thương nặng, hoặc chết người của vắc-xin là rất nhỏ.

Qua các nghiên cứu, hầu hết các phản ứng sau khi tiêm PCV13 đều ở mức nhẹ. Chúng giống với các phản ứng đã được báo cáo sau khi tiêm PCV7, loại vắc xin đã được dùng từ năm 2000. Những phản ứng đã báo cáo thay đổi theo số mũi và độ tuổi, nhưng trung bình:

- Khoảng 50% trẻ nhỏ bị buồn ngủ sau khi tiêm, biếng ăn trong thời gian ngắn, hoặc bị đỏ hoặc bị mềm ở chỗ tiêm.
- Khoảng 1 trong số 3 người bị sưng ở chỗ tiêm.
- Khoảng 1 trong số 3 người bị sốt nhẹ, và khoảng 1 trong số 20 người bị sốt cao (trên 102,2°F).
- Khoảng 8 trong số 10 người hay gãi gông khó chịu.

Dị ứng đe dọa đến tính mạng bởi vắc xin là rất hiếm. Nếu có xảy ra, nó sẽ chỉ xảy ra trong một vài phút hoặc vài giờ sau khi tiêm.

6

Nếu xảy ra phản ứng nghiêm trọng thì sao?

Tôi sẽ gặp phải vấn đề gì?

Bất cứ tình trạng bất thường nào, như sốt cao hoặc thay đổi tính tình. Các dấu hiệu dị ứng nặng có thể là khó thở, khản giọng hoặc thở khò khè, phát ban, tái nhợt, yếu, tim đập nhanh hoặc hoa mắt chóng mặt.

Tôi nên làm gì?

- Gọi bác sĩ, hoặc đưa người đó đến bác sĩ ngay.
- Kể lại sự việc cho bác sĩ nghe, ngày giờ xảy ra, và thời điểm tiêm phòng.
- Yêu cầu nhà cung cấp dịch vụ y tế báo cáo về phản ứng đó bằng cách điền vào mẫu Vaccine Adverse Event Reporting System [VAERS] (Hệ thống Báo cáo Trường hợp phản ứng ngược với Vắc-xin).

Hoặc quý vị có thể nộp báo cáo này qua website VAERS tại địa chỉ www.vaers.hhs.gov, hoặc bằng cách gọi số **1-800-822-7967**

VAERS không cung cấp tư vấn y tế.

7

The National Vaccine Injury Compensation Program (Chương trình bồi thường cho những trường hợp bị phản ứng mạnh do dùng vắc-xin trên toàn quốc)

The National Vaccine Injury Compensation Program [VICP] (Chương trình bồi thường cho những trường hợp bị phản ứng mạnh do dùng vắc-xin trên toàn quốc) được tạo ra vào năm 1986.

Những người tin rằng họ bị thương tật bởi vắc-xin có thể nộp đơn khiếu nại cho VICP, bằng cách gọi số **1-800-338-2382** hoặc ghé thăm website www.hrsa.gov/vaccinecompensation.

8

Tôi có thể tìm hiểu thêm bằng cách nào?

- Hỏi nhà cung cấp dịch vụ y tế. Họ có thể đưa cho quý vị thông tin đầy đủ về vắc-xin hoặc gợi ý các nguồn thông tin khác.
- Gọi cho sở y tế bang hoặc địa phương nơi quý vị sinh sống.
- Liên hệ với Centers for Disease Control and Prevention (CDC):
 - Gọi số **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** hoặc
 - Ghé thăm website của CDC tại www.cdc.gov/vaccines.

DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention

Vaccine Information Statement (Interim)
PCV13 (4/16/10) - Vietnamese 42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by the Minnesota Department of Health